

De taal der liefde

Gedichten en gebeden

JAAP ZIJLSTRA

DE TAAL DER LIEFDE

*Op alle vragen die er rezen,
gaf U mij uw hand te lezen,
één teken slechts, in spijkerschrift.
Sinds staat het in mijn ziel gegrift.*

JAAP ZIJLSTRA

De taal der liefde

Gedichten en gebeden

UITGEVERIJ KOK – UTRECHT

Bloemlezing uit de Verzamelde gedichten (2011), de bundel *Helder geheim* (2015) en de gebedenbundel *Inkeer* (vijfde druk 2007).

Met dank aan Uitgeverij Mozaïek voor de toestemming om de gedichten 'Teruggang', 'Helder geheim', 'TBC (1945)', 'Genade' en 'Naaste' uit *Helder geheim* op te nemen in deze bloemlezing.

© 2016 Uitgeverij Kok

Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

www.kok.nl

Omslagontwerp: Ralf Boer

Vormgeving binnenwerk: Geert de Koning

ISBN 978 90 435 2747 7

ISBN e-book 978 90 435 2748 4

NUR 306

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Woord vooraf

De poëzie van Jaap Zijlstra is zoals hij zelf was: intens en sensitief. Naast een taalman was hij een speelman die in gedichten vleugels vond. En zijn poëzie komt voort uit het hart van het evangelie: de liefde.

Het was een vreugdevolle bezigheid om deze bloemlezing samen te stellen, om te zoeken naar de mooiste regels, de helderste zeggingswijze, om te ontdekken: het vuur is nog niet uitgedoofd!

Bij de keuze van de gedichten heb ik de titel en het thema van de bloemlezing in het oog gehouden: de liefde en de 'religie' – de natuur en het verlangen zijn in beide vervat.

Een van de gedichten die mij speciaal ontroerden is de haiku op blz. 56 over de dode zwaluw. Als je zo kunt schrijven, maar vooral als je zo kunt kijken, ben je wat Basho noemt een meester!

Op deze plaats wil ik Wim Zijlstra, broer van Jaap, bedanken voor de prettige samenwerking bij de voorbereiding van deze bundel.

Naast gedichten staat er in deze bloemlezing een twintigtal gebeden, helder van taal en vol geloofsvertrouwen.

Laten we Jaap Zijlstra blijven lezen, in zijn gedichten en gebeden spreekt hij de taal der liefde!

Leendert Torn

Inhoud

GEDICHTEN

Loopjongen 11
Kapernaüm 12
Vragenderwijs 13
Ondergeschikt 14
Vreugde 16
Pniël 18
Vergeef 20
Kerst 21
Nazareth 22
Voetwassing 23
Brood en wijn 25
Sneeuw 26
Herinnering 27
Scheepsjongen 28
Dominee 29
Vlam 30
Ik ben een kleine
 diepzeevis 31
Dagboeknotities 32
Gaandeweg 33
Stille week 34
Heilige stad 35
Voorjaar 36
Maria 37
Goud 38
Messias 40
Horige 41

Jezus 42
Avondmaal 43
Tijd 44
Schuld en boete 46
Pasen 47
Noach 48
Pinksteren 51
Late Pinkster 52
Sterveling 53
Zaad 54
Haiku
 Niet met groot vertoon 55
 De stokoude boom 55
 De druppel ontwaakt 55
 De kalende boom 56
 Dood op mijn balkon 56
 Donker sparrenbos 56
 De vogels zingen 57
 Oude kersenboom 57
 Van alle bloemen 57
Vervoering 58
Carillon 59
April 60
Ballade van de
 Kroongetuige 61
Verzoek 64
Klein oogstlied 65
Naderhand 66

Ring 67
Gevecht 68
Roeierslied 70
Glasblazer 71
Signatuur 72
Haast 73
Tweezaam 74
Vreemde 75
Harp 76
Oorgetuige 77
Blinde 78
Geloof 79
Triade 80
Stemmeloos 81
Schoonheid 82
De taal der liefde 83
Gloed 84
Verlangen 85
Verblijf 86
Spiegeling 87
Terras aan het Leidseplein 88
Piëta 89
Rabboeni 90
Emmaüs 91
Thomas 92
Spalt 93
Hemellicht 94
De zwaluw 95
Herfst 97

Verwachting 98
Teruggang 99
Helder geheim 100
TBC (1945) 101
Genade 102
Naaste 103

GEBEDEN

Gebed om de goede Geest 107
Begin van de dag 109
Etenstijd 111
Gebed in de avond 113
In verdriet 114
In lijden 116
Gebed om vergeving 118
Open onze harten 120
Bij het Bijbellezen 122
Horigen 124
Help ons, Genadige 126
Ontferming 127
Liefde 129
Gebed om de Geest 131
Lofprijzing 133
Navolging 135
Gebed om wijsheid 137
Gebed om troost 139
Waar is mijn geloof? 140
Gebed om helderheid 142

GEDICHTEN

Loopjongen

De loopjongen van Jeruzalem
heeft aan den lijve ondervonden
dat zijn last licht is
en zijn juk zacht.
Hij met zijn ezelsoren
en zijn ezelsbegrafenis.
Het ruitelijke paard,
de hoogwaardige kameel,
zij komen er niet aan te pas.
De hoge eer valt te beurt
aan een armzalige ezel.
Palmtakken vallen hem te voet.
Gezegend is hij
die komt in zijn grauwe pak,
de lastdrager van de Heer.

Kapernaüm

Hier is hij van wal gestoken,
hier heeft hij zijn brood gestrooid
op het water
om het te vinden na vele dagen,
na de storm op het pinksterfeest.
Het water heeft zijn voetstap uitgewist,
zijn handschrift staat niet meer
geschreven in het zand
en ook de vreemde vloedlijn is verdwenen,
de schare die niemand tellen kan.
Wij staan er nu,
vogels van vreemde pluimage,
luistervinken die niet deugen,
en nemen het brood ter hand.
Neem en eet
zegt hij over een zee van jaren,
dit is mijn lichaam
dat voor u gesproken is.

Vragenderwijs

Ik vroeg
wie is
de goudsmid van de zon,
wie gaf
de sterren de ruimte,
wie plantte
de maan
in het veld van de nacht?
Ik vroeg
wie gaf
visie aan mijn ogen,
kleur aan het gras,
toonhoogte aan de vogels?
Wie
heeft het denken bedacht?
Wie
het luisterend oor?
Wie
heeft de zinspelen
in de mond gelegd?
Zeg het mij
met zijn woorden.

Want voor hem
klopt een hart
in mijn keel.

De mooiste religieuze gedichten en gebeden van Jaap Zijlstra (1933-2015)

Geen dichter wist de verwondering over het leven en de rijkdom en diepgang van het evangelie zo origineel en tegelijk herkenbaar te verbeelden als Jaap Zijlstra. Dankzij zijn talent om met de taal te spelen vond hij de woorden die een breed spectrum van gevoelens bestrijken.

Naast gedichten staan in deze bloemlezing een twintigtal gebeden, helder van taal en vol geloofsvertrouwen.

NUR 306

ISBN 978 90 435 2747 7

9 789043 527477